

8. PŘEDSUDKY

STOP klub

1 – PŘÍPRAVA

A. PRAMEN (VÝCHOZÍ TEXTY)

- **Příslaví 28,21** Stranit někomu není dobré.
- **Galatským 3,28** Není už rozdíl mezi židem a pohanem, otrokem a svobodným, mužem a ženou.
- **1.Timoteovi 5,21** Zapřísahám tě před Bohem a Kristem Ježíšem a před vyvolenými anděly, abys takto postupoval bez předpojatosti a nikomu nestránil.
- **1.Samuelova 16,7** Nejde o to, nač se dívá člověk. Člověk se dívá na to, co má před očima, Hospodin však hledí na srdce."
- **Jakub 3,17** Moudrost shůry je především čistá, dále mírumilovná, ohleduplná, ochotná dát se přesvědčit, plná slitování a dobrého ovoce, bez předsudků a bez přetvářky.
- **Skutky 10,34.35** A Petr se ujal slova: "Nyní skutečně vidím, že Bůh nikomu nestránil, ale v každém národě je mu milý ten, kdo v něho věří a činí, co je spravedlivé.
- **Leviticus 19:33,34** Bude-li přebývat s tebou ve vaší zemi někdo jako host, nebudete mu škodit.Ten, kdo bude s vámi přebývat jako host, bude vám jako domorodec mezi vámi. Budeš ho milovat jako sebe samého, protože i vy jste byli hosty v zemi egyptské. Já jsem Hospodin, váš Bůh.
- **Deuteronomium 10,19** „Milujte tedy hosta, neboť jste byli hosty v egyptské zemi.“

(Další texty jsou uvedeny v materiálech pro studenty)

B. CO JE TŘEBA ŘÍCT O „PŘEDSUDCÍCH“

Předsudek je náš vnitřní postoj k někomu či k něčemu, který může vyústit ve viditelný čin. Takové předsudky jsou základem rasismu. Rasismus je ale více než jen projev mých předsudků. Je to ideologie. Ideologie nadřazenosti, která na základě biologické odlišnosti odsuzuje druhé a vede nás k zaujatému chování vůči určité skupině lidí. Ideologie je životní názor, na jehož základě lidé ospravedlňují své postoje a chování, - *Caleb Rosado, Broken Walls (Nampa, Idaho, Pacific Press Publishing Association, 1990) str.29*

Kromě rasismu ale existuje ještě mnoho dalších forem předsudků. Kristus poukázal i na to, že když nabídneme bohatému člověku lepší místo u stolu než chudému, nejednáme čestně. Takové jednání se neshoduje s principy Jeho království. Ideologie Božího království nás učí, že všem lidem přísluší stejné místo - v kleče pod křížem. Obyvatelé tohoto království se učí nadřadit zájmy jiných lidí nad své vlastní, což je pravým opakem ideologie nadřazenosti.

C. Kam směřujeme s těmito „PŘEDSUDKY“? (O CO NÁM JDE?)

Po prostudování této lekce bychom byli rádi, aby studenti...

1. ...dokázali vnímat, které předsudky ovlivňují jejich jednání.
2. ...pochopili, odkud tyto předsudky pochází.
3. ...udělali něco pro to, aby Kristova láska ke všem lidem změnila jejich vlastní srdce a myšlení.

D. POMŮCKY

Úvod: (Aktivita A) Povlak na polštář nebo látkový neprůhledný vak s dvojicemi objektů, které si jsou podobné tvarem, velikostí nebo strukturou (např. klubko vlny a měkký balónek, malá papírová krabička a dřevěná kostka, pletací jehla a špejle,...) (Aktivita B) Papíry a pera nebo tužky, tabule.

Propojení: Bible, studentské materiály.

2 - PŘEMOSTĚNÍ (rozehřátí, rozjezd)

A. CO UŽ ZNÁM

Když studenti přicházejí do třídy, využijte prvních 10 minut následovně:

1. Zeptejte se, který verš z části na středu si vybrali k naučení. Povzbudte je, aby se tento verš pokusili říct z paměti.
2. Dejte jim příležitost podělit se o vlastní citát, který si napsali k pondělní lekci. Mluvte potom zvláště o těch, které zcela nevystihují křesťanský pohled na život. (Takové citace nejsou součástí každé lekce.)
3. Podívejte se společně na různé odpovědi, kterými reagovali na otázky v části na neděli. Pokud je to možné, můžete jim natisknout i odpovědi, které se objevily na webové stránce <http://RealTimeFaith.adventist.org>. Diskusi o těchto různých názorech zakončete myšlenkami z části „CO JE TŘEBA ŘÍCT O...“ z učitelských materiálů.

Pokud máte větší počet studentů, je dobré, aby se na tuto aktivitu rozdělili do menších skupinek s dospělým vedoucím.

B. DALŠÍ SOUČÁSTI SOBOTNÍ ŠKOLY

- Song servis
- Misijní část
- Oznámení

3 - ZAČÍNÁME

Poznámka pro učitele: Utvořte si vlastní program z možností, které se Vám nabízí. Při přípravě myslete na to, že studenti musí mít možnost se aktivně zapojit a komunikovat i mezi sebou a příležitost studovat Boží slovo. Nezapomeňte jim během lekce rozdat studentské materiály na další týden.

A. ÚVODNÍ AKTIVITA

Příprava – Do povlaku na polštář nebo do látkového vaku dejte dvojice různých věcí, které jsou si podobné tvarem, velikostí a nebo strukturou.

Pozor – Nechejte studenty, aby si jeden po druhém sáhli na vak (nesmí ho ale otevřít) a řekli, co si myslí, že je uvnitř.

Start – Když už se všichni prostřídají v hádání, otevřete vak a ukažte studentům, co uvnitř skutečně bylo.

Rozbor akce – **?** „**Překvapily vás některé věci, které byly uvnitř? Jak to?** (Protože podle hmatu nebylo vždy poznat, co to je.) **Proč jste si mysleli, že některé věci jsou jiné než se na omak zdálo? Dalo se z toho pochopit něco o tom, jak se někdy chováme k lidem kolem nás?** (Chováme se k nim podle toho, co nám o nich řeknou jiní. Nebo podle toho, jaké máme zkušenosti s někým, kdo je jim podobný.) **Jaké nebezpečí sebou nese to, když děláme závěry na základě povrchního dojmu?** (Můžeme toho člověka předem odsoudit a přijít o příležitost jej skutečně poznat. Můžeme se jej dotknout, zranit jejich city. Tímto způsobem dokonce můžeme přijít o dobré přátele.)

B. ÚVODNÍ AKTIVITA

Příprava – Určete si pro tuto aktivitu zapisovatele.

Pozor – „**Přečtu vám seznam slov. Poté, co přečtu každé slovo, vyslovte první slovo nebo nějakou větu, která vás v té chvíli napadne. Náš zapisovatel to bude zapisovat.**“

Start – Čtete slova z levého sloupce tak jak jdou po sobě, a vždy nechte chvíli studentům aby měli čas odpovědět a zapisovatel zapisovat. (Možné odpovědi jsou nalevo)

Peníze (politika, žebrák, chybí, cestování, kapesné)

Děšť (duha, mrak, kapka, padá mi na hlavu, deštník)

Černá (skříňka, kočka, ovce, barva vlasů mého milého)

Pískat (flétna, si při práci, nádraží, myš)

Bílý (dům, muž, světlo, plot, kluk, chleba)

...

Rozbor akce – **?** „**Co vás vedlo k takovým odpovědím?** (Něco mi to připomenulo, něco co jsem viděl, nebo slyšel nebo zažil.) **Proč si myslíte, že ostatní odpovídali zase trochu jinak?** (Protože jim to připomenulo zase něco z jejich zkušeností, něco, co znají oni.)

Při aktivitě bylo třeba rychle reagovat. V čem může být nebezpečí bezprostředních reakcí v každodenní životě? (Jednáme rychle, bez možnosti přemýšlení nad tím, co vlastně říkáme, nebo děláme. Můžeme reagovat tak rychle, že vlastně ani nemáme čas přemýšlet nad tím, co by v té chvíli měl udělat občan Božího království.)

Reagujeme podle toho, jaké máme předchozí zkušenosti, nebo co jsme se naučili od svého okolí či rodiny. Předsudky jsou negativní reakcí na člověka, který je jiný než my.

C. ÚVODNÍ ILUSTRACE

Vlastními slovy povyprávěj následující příběh:

Jim byl běloch, student, který po ukončení svého studia začal pracovat v Chicagu. Cestou do své kanceláře musel projet částí města, jakou nikdy v životě předtím neviděl. Bylo to poprvé kdy byl v oblasti, kde všichni lidé byli jiné rasy než on. Byl proto velice opatrný. Když šel první den do kanceláře, potkal černého muže, který na něj volal: „Já jsem Daleestades!“ Jim se velice polekal, a snažil se mu rychle vyhnout. Další den se situace opakovala. Aby se tomuto muži vyhnul, následující ráno jim šel do práce po druhé straně ulice. Ale jednoho rána se mu už nepodařilo vyhnout tomuto setkání. „Vím kdo jsi,“ řekl s obavami Jim černému muži. „Jsi **Daleestades!**“ Muž ze zasmál: „No, vlastně se jmenuju Arthur. Tenkrát jsem jen citoval verš z Bible, říkal jsem, že jsem **'the last of these'**.“ Jim se usmál a sám sebe se ptal, proč se ho vlastně tehdy poprvé bál. Poté Jim s tímto mužem často mluvil a časem se z nich stali dobří přátelé.

Proč si myslíte, že se Jim tomu muži vyhýbal? (Protože byl jiný než lidé, se kterými se běžně stýkal. Neznal jej, a nevěděl, co od něj může čekat.) **Proč se ho Jim bál?** (Bál se, že by mu mohl ublížit nebo že by po něm mohl něco chtít. Nikdy předtím se nesetkal s černochem.) **Co změnilo jeho názor na tohoto muže?** (Mužova vytrvalost. Jim už se mu nemohl déle vyhýbat. Jimovi vrtalo hlavou jeho jméno) **Zkuste se zamyslet, jestli jste náhodou nezažili někdy podobnou situaci. Změnilo to nějak vaše myšlení, nebo jednání?**

4. SPOJUJÍCÍ ČLÁNEK

A. PROPOJENÍ S KRÁLOVSTVÍM

„Poté, co dal Bůh izraelskému národu Desatero, popsal poměrně detailně, jak se má jeho národ chovat k různým skupinám lidí.“ Poproste tři skupiny studentů aby si vyhledali a přečetli následující texty: **Exodus 22,21, Leviticus 19,33.34** a **Deuteronomium 10,19. O jaké skupiny lidí šlo?** (Lidé, kteří nebyli Izraelci – cizinci.)

„Cizinec neměl stejná práva a privilegia jako Izraelita, takže bylo nutné stanovit jasná pravidla, jak se k těmto lidem chovat. I když byli židé vyvoleným národem, neměli právo chovat se špatně k jiným národům. Texty z Mojžíšových knih, které jsme četli, nám všem připomínají, že jako občané Božího království bychom se měli s úctou chovat i k těm, kteří jsou odlišní.“

[?] Co lidi dnes odlišuje? S čím se nejčastěji setkáváme? (Země původu, rasová příslušnost, pohlaví, barva, vlasy, jazyk,...) **Kdo je v dnešním světě považován za „cizince“? Jak se chováme k cizincům? Jak by se k nim měl chovat občan Božího království?** (Laskavě, s láskou, bez předsudků, jako ke všem ostatním Božím dětem. Tak, jak by se k nim choval Ježíš.)

B. PROPOJENÍ S ILUSTRACÍ V LEKCI

Rozdejte studentské lekce, pokud je studenti ještě nemají. Pak si společně přečtěte úvodní příběh. Není pro tuto lekci klíčový, ale dobře ilustruje hlavní biblický princip.

[?] „Zažili jste v životě někdy něco podobného? V čem je nebezpečné stýkat se jen se svými přáteli, nebo s lidmi, kteří jsou nám podobní? (Ježíš toto nedělal. Takhle by to nemělo být v Božím království. Omezuje to naše příležitosti být svědky pro ostatní.)

Požádejte studenty, aby si společně přečetli **Numeri 12,1-15** (pokud možno v nějakém moderním překladu). Je to příběh o předsudcích Miriam a Árona vůči Mojžíšově manželce, která pocházela z jiného národa. Potom se společně podívejte na biblické texty z části na středu ve studentské lekci.

C. PROPOJENÍ S ŽIVOTEM

Představte studentů následující situaci:

Petr je se skupinou přátel. Někdo vypráví vtip, který se týká člověka jiné rasy. Petrovi to není vůbec příjemné, ale ostatní kolem něj se můžou potřhat smíchy. Za chvíli přidávají i ostatní podobné vtipy. Neustále se to zhoršuje. Petr neví, co má dělat? Co by jste mu poradili?

[?] Proč si myslíte, že Petr mlčel? (Nechtěl na sebe upoutávat pozornost. V podstatě s těmi vtipy souhlasil. Báł se, co by si o něm jeho přátele mysleli.) **Už jsi se určitě někdy dostal do podobné situace. Co jsi udělal? Proč? Co bychom měli dělat, když někdo začne s nevhodnými vtipy a nebo začne někoho pomlouvat?** (Asi potřebujeme v prvé řadě, aby nám Duch Svatý dal potřebnou sílu a moudrost. Možná, že budeme mít nutkání odejít. Nebo můžeme říct: „Nelíbí se mi jak mluvíte o jiných lidech.“ Můžeme změnit téma hovoru. Můžeme říct o těch lidech, kteří jsou pomlouváni, něco pěkného.)

Bůh říká, že bychom se měli postavit na obranu cizinců. Jako občané Jeho království máme být vždy připraveni stýkat se s různými typy lidí, bez ohledu na to, co si o tom myslí ostatní.

5. APLIKACE

A. APLIKAČNÍ AKTIVITA

Dejte každému studentovi nějakou malou věc určité barvy (bonbon, knoflík, samolepku).

Jejich úkolem bude oslovit přes týden někoho, koho do té doby příliš neznali, ale kdo má nosí oblečení podobné barvy jako má jejich předmět. Stačí aby spolu prohodili pár vět, díky kterým se trochu lépe poznají. Za týden by studenti měli sdělit, jak tento rozhovor probíhal, jak oslovený reagoval a jak se cítili oni sami. Zdůrazněte, že mohou oslovovat lidi různého věku, náboženského vyznání, pohlaví, národnosti – zkrátka kohokoliv.

B. APLIKAČNÍ OTÁZKY

1. Jakému nebezpečí se vystavujete, když se zastanete druhých? (Můžete se setkat s nevděčností. Jindy si zase můžete znepřátelit své kamarády.)
2. Jaké možné výhody může přinést to, když občas vystoupíte z pomyslného kruhu svých přátel? (Noví přátele, nové porozumění.)
3. Proč je pro Boha tak důležité, aby křesťané přijímali a bránili lidi, kteří jsou odlišní? (Jsme všichni součástí Boží rodiny. Ponižováním kohokoliv vlastně ponižujeme samotného Boha.)
4. Co bys mohl ve svém životě změnit, abys lépe ukazoval Boží lásku i těm, kteří jsou vnímání jako „jiní“.

5. Zkus si poctivě říct (jen pro sebe), jestli cítíš vůči někomu předsudky. Co by jsi mohl pro tohoto člověka udělat?

6. ZÁVĚR LEKCE

SHRNUTÍ

Vlastními slovy shrňte následující myšlenky:

V populárním dětském americkém seriálu Muppet Show říká žabák Kermit: „Není snadné být zelený.“ Za slovo „zelený“ si můžete doplnit jakékoli jiné slovo, a porozumíte jak se mohou cítit ostatní, kteří jsou odlišní. Vyhýbat se někomu jen proto, že má odlišnou barvu kůže, jiné vlasy, nebo jiný přízvuk, znamená nepochopit Boží lásku. Boží slovo totiž jednoznačně říká, že předsudky jsou špatné. Jako občané Božího království se máme ke všem chovat tak, jak bychom chtěli, aby se oni chovali k nám. Tento týden pros Boha, aby ti dal moudrost, sílu a otevřené srdce, abys byl schopen vnímat všechny jako Jeho děti.